

XXXII. ROZTRŽITOST

Písmo svaté:

Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. (Mt 6,5-7)

Katechismus:

Obvyklou obtíží naší modlitby je roztržitost. Při ústní modlitbě se může vztahovat na slova a na jejich smysl; může se však, mnohem hlouběji, týkat Boha, k němuž se modlíme v ústní modlitbě (liturgické nebo osobní), v rozjímání a vnitřní modlitbě. Urputně bojovat s roztržitostmi, to by pak mělo za následek padnout do jejich pastí, zatímco se stačí vrátit do svého srdce: roztržitost nám odhaluje, na čem lpíme, a toto pokorné uvědomění před Pánem musí vyburcovat naši přednostní lásku k němu tím, že mu rozhodně nabídneme své srdce, aby je očistil. Tu je vlastní bojiště: ve volbě Pána kterému chci sloužit. (čl. 2729 KKC).

Text k prohloubení meditace:

Roztržitost je opakem přitažlivosti. Modlitba směřuje ke společenství s Bohem, jímž se má nechat duše přitáhnout. Hnutí přitažlivosti pak pochází ze vzájemné lásky Boha a modlící se duše.

Nechtěná roztržitost nebrání přitažlivosti lásky. Chtěná roztržitost však poškozují též schopnost lásky a účel modlitby – společenství s Bohem. Zlý duch nenávidí Boha a také každého, kdo chce být ve společenství s Ním, a to jakýmkoli prostředkem, zvláště modlitbou, která obzvláště směřuje ke sjednocení se s Ním. Není tedy divu, když se duše během modlitby setkává s nejrůznějšími roztržitostmi, které nejsou cílem samy o sobě. Jejich cílem je vzdálit duši od přitažlivosti Boží lásky a od společenství s Ním. Vzdálení od Boží lásky totiž způsobí izolovanost duše. Když se jednou podaří nepříteli Božímu, který je silnější než duše, jakýmkoli druhem roztržitosti (špatné myšlenky, starosti, neúčinné myšlenky) izolovat duši od Boha, nejenže jí zabráni lásce a Boží přítomnosti, ale také ji sevře záplavou roztržitostí, které dovrší izolaci, a to prostřednictvím nesnáze, únavy, omrzelosti a ospalosti. Člověk už nenachází čas pro modlitbu a snadno ji odloží na nejisté zbytky denního času, na práh odpočinku.

Účelem nechtěných roztržitostí je vzdálení od Boží lásky a mimoto také upuštění od modlitby, která je účinným nástrojem Boží přítomnosti po boku

modlíci se duše. Potíž roztržitosti může modlíci se vyřešit úsilím, které udržuje živou a životaschopnou lásku, směřující ke sjednocení a společenství s Bohem. Úsilí neustat v modlitbě projevuje především vůli být ve společenství s Bohem a pak také nezájem o roztržitosti, které přicházejí. Na odolnost úsilí ze strany duše dotírá zlý duch ještě větším naléháním různými roztržitostmi, které však nesmí zneklidnit toho, kdo se modlí, protože duše má věřit, že Bůh je vedle ní a zajistí překonání jakéhokoli útoku. Takovéto vytrvalé úsilí duše v modlitbě je provázeno Boží mocí, a proto nebude moci mít satanova síla nikdy převahu.

Je sice pravda, že zlý duch nepřestane útočit naléhavostí roztržitostí na úsilí toho, kdo se modlí, avšak když věří, Bůh, který je Všemohoucí Silou, nikdy nedopustí, aby bylo nějaké modlíci se dítě násilně vytrženo z jeho společenství lásky. Nemějte strach z roztržitostí jen tehdy, když se jim nepodaří připojit vůli, aby se staly chtěnými. Jedná-li se o nechtěné roztržitosti a nadále trvá úsilí jim odolávat, stávají se důvodem větší lásky k Bohu a rozhodným odmítnutím izolace, pocházející od zlého ducha.

Věrnost v úsilí toho, kdo se modlí, je zárukou stálé přitažlivosti lásky Boha, který s potěšením přebývá v modlíci se duši, aby vytvořil ducha modlitby. Základem toho je víra, naděje a láska, díky nimž žije duše neustále v Boží přítomnosti, která v ní působí překvapující divy lásky, v poslušnosti Bohu a v lásce k bratřím. Duch modlitby tak vede k neodolatelné a neúnavné lásce modlitby, která jediná může uskutečnit Ježíšovo přikázání „neustále se modlete“, bez přerušení, v jakémkoli denním okamžiku, bez potřeby formulací.

Kněz a každý zasvěcený se má stát jako Ježíš, svatý František a svatý otec Pio nejen prostým „orans“ (modlícím se), nýbrž „oratio“ (modlitbou) navždy, ve spojení s Ježíšem v nebi „semper interpellandum pro nobis“ (který se za nás neustále přimlouvá).

Předsevzetí:

Budu si připomínat, že Bůh se dívá pouze na mé úsilí lásky v modlitbě, nikoli na roztržitosti; samozřejmě za předpokladu, že je nenásledují.

Myšlenka na závěr:

„Není dobré přestat jíst kvůli dotíravé přítomnosti nějaké mouchy. Stejně tak není dobré přestat se modlit kvůli dotíravým roztržitostem.“ (Mons. P. Galeone 13. 1. 2012)